

ШўМ-ЧОН ИЗОЛЫК

МАРИЙ ПРАВОСЛАВНЫЙ ЖУРНАЛ 6-шо (146) №, 2025 ий июнь

Йошкар-Оласе да Марий Элысе Высокопреосвященнейший митрополит Иоаннын благословитлымыже почеш

КУЖУ КУРЫМ ЛИЙЖЕ!

Словенысе туныктышо-шамычим, апостол-влак дене төр улшо Мефодий ден Кириллым, 24 майыште пагален шарнат.

Утарыше Христос лўмеш Москосо храмыште тиде кечын Юмын литургийым Москон да уло Русьын Святейший Патриархше Кирилл вўден. 24 май эше славян письменность ден культурын, тыгак Святейший Патриарх Кириллын святойжын кечыже лийын.

Святейшестве дене пырля Литургийыште преосвященный митрополит, архиепископ ден епископ-влак, нунын коклаште Йошкар-Ола ден Марий Элын митрополитше Иоанн да Волжск ден

Шернурын епископшо Феофан служитленыт.

Святейший Патриарх Кирилл, Руш Православный Черкын Предстоятельже, Святой Русьын иктешлыкше верч кумалын. Сугубый ектенийыште тудын верчат йодмаш-влакым каласеныт. Тудлан Юмын пуымо чыла порылык верч таум ыштен, митрополит Ювеналий (Поярков) Господь Иисус Христослан молитвам лудын. Юмын литургий деч вара святой изак-шоляк Мефодий ден Кириллым моктымашым эртареныт, Святейший нунын лўмеш молитвам лудын. А тудлан шкаланже «Кужу курым лийже!» манын, шуко гана муреныт.

ВЛАДЫКЕ ФЕОФАНЫМ КУГУ НАГРАДЕ ДЕНЕ САЛАМЛЕНА!

Воскресенскын митрополитше Григорий Руш Православный Черкын Священный Синодшын саламлымашыжым лудын пуэн да Юмын Аван «О Порым пуышо, кузе Тыйым лүмдена» («Что Ты наречем, о Благодатная») але «Порым пуышо Кава» («Благодатное Небо») манме ожнысо иконам да ош роза аршашым пөлеклен. Россий Федерацийын Президентше В.В. Путинын да Россий Федераций Правительствын председателже М.В. Мишустинын саламлыме шомакыштым нунын польшкалышышт лудыныт.

Святейший Патриарх Кирилл чылаштлан таум ыштен, апостол-влак дене тӧр улшо Мефодий ден Кириллын тыршен ыштыме пашаштын шуко калыкын ылышыштым вашталташ полшымышт нерген ойлен да Утарыше Христос лүмеш кафедральный соборный Храмлан чапле напребстольный Евангелийым пөлеклен. Тыгак тудо Святой Черкын тӱзланымыж верч чон йӱлен тыршыше да шке лүмгечыштым палемдыше Преосвященный архипастырь-влакым черке награде дене палемдаш пунчалым луктын.

Наградитлалтше-влак коклаште мемнан владыке Феофанын, Волжск ден Шернурын епископшын, лүмжат лийын. Архипастырь служенийжым да 50 ияш лүмгечыжым шотыш налын, Святейший Патриарх Кирилл тудым преподобный Серафим Саровскийын III степеня орденже дене палемден.

Патриархийысе сайтын материалже-влак почеш

ЮМЫН АВА ДЕЧ ЁҢЫШЫЛЫКЛАН ТУНЕММАН

Кундемыштына Юмын Аван «Мироносицкий» («Царевококшайский») мань лүмдымө иконыжым мумо кечын, 14 майыште, Йошкар-Олан да Марий Элын митрополитше Иоанн Ежовысо Мироносиц обительыште Юмын литургийым служитлен.

Архипастырь дене пырля монастырьын клирикше иерей Михаил Лежнин, Йошкар-Оласе да Семеновко селасе храмла гыч священнослужитель-влак, тыгак Минусинский епархийын клирикше диакон Матфей Фокша службым эртареныт. Черке мурым Татьяна Чернован вуйлатыме самырык-влакым ушышо «Благовест» хор мурен.

Юмын литургий деч вара крестный ход дене святой Иоанн Предтече лүмеш часамла деке каеныт да изирак чин дене вудым святитленыт. Чылажат Кугече муро да ты пайрем годсо ойыртем почеш шукталтын. Вара владыка Иоанн шке архипастырь шомакшым ойлен:

– Ылыж кынеше Христос ден Тудын Эн яндар Аважым моктымо деч кугу куан ны каваште, ны мландымбалне уке. Господь мемнам Шке Аважлан пуэн, божественный леведышж йымалне арален ашнаш ўшанен. Святой Русь мландынам Юмын Ава Шке ужашыжлан налын да тыште ятыр чудотворный иконыжым ончыктен. Марий кундемнам Шкенжын порым пуышо «Мироносицкий» («Царевококшайский») иконыж дене палемден. Ты иконышто ме Юмын Эн яндар Аважым, Господьын шўгарже деке миром намышыше ўдырамаш-шамычым, Петр да Иоанн Богослов апостол-влакым ужына.

Юмын Ава Ылыж кынеше Христос Эргыжым мландымбалне ылыше-влак кокла гыч эн ончыч ужын гынат, тиде ырыктарыше вашлиймаш нерген нигўлан каласен огыл. Но Божественный Эргыжым ужмек, кузе чот Тудо йывыртен, тидын нерген Черке преданий уло йўкын ойла. Тыгай кугу духовный йывырымашыш Черке мемнамат ўжеш. Юмын Эн яндар Аважым кў пылпомышто ылыше суксо да святой-влак семын чарныде

мокта, Юмын порылыкшо тудын ўмбакач велалтеш. Юмын Ава пылпомышысо чапыште ила, но мемнан нергенат нигунам ок мондо, вет мландымбалне ылыше-влакым Господь Тудлан ўшанен пуэн. Утарыше Христосым пагален ылыше кажне еглан Тудо полшаш ямде. Мален колтымo семын колымыж деч ончыч Юмын Аван сугыньлен кодымыжымат шукташ тыршена, вет Архангел Гавриил поро уверым кондымыж годым каласен: «Юмын Шочыктышо Ёдыр, йывырте, Поро Пўрымашан Мария, Тый денет Юмо!»

Ме Юмын Аван шочшыжо улмынам шарнена да, Господьын куаныштыже илен мошташ туныктыжо манын, Тудым шортын сўрвалена. Юмын Эн яндар Аваже мыланна ўгышў улмо примерым ончыкта. Илышыштына мо лиеш, чылажымат мыланна Господьын кидше гыч налме семын порын налман. Тиде але вес пашам шкеак ыштен кертме семын моктаныман огыл. «Теве мый тыге ыштенам!» манын кугешнен каласена гын, Юмын порылыкшо тунамак корангеш. Чынрак каласаш гын, тыгай годым ме шкеже тудын деч корангына. Кушто «Мый, мый» манме шокта, тушто Юмылан вер уке! Юмын Эн яндар Аваж деч чын ўгышылыклан тунемаш тўгалына. Мемнан ылышыште мо ышталтеш, чылажланат таум ыштен, Тудлан йўрышў шотан шочшо лияш тыршена».

ЮМО ДЕЧ ПОСНА НИМОМ ЫШТЕН ОНА КЕРТ!

Йошкар-Оласе Православный рүдериште 15 май кечын «Христиан просвещений да руш культур» XII Мироносиц лудмаш эртен.

Тудо тений Москон да уло Русьын Патриархше святитель Тихонын колымыжлан 100 ий да Кугу сарыште сенгымылан 80 ий теммылан пöлеклалтын. Эрдене Йошкар-Оласе Благовещенский соборышто Юмын литургийым кок владыке: Йошкар-Олан да Марий Элын митрополитше Иоанн ден Волжск да Шернурин епископшо Феофан – вүден. Архипастыр-влак дене пырля Марий митрополийын благочинныйже ден клирикше-влак, районла гыч толшо ятыр прихожан кумалыныт. Черке мурым регент Татьяна Чернован вуйлатыме «Благовест» хор мурен.

Пленарный заседаний Православный рүдериште эртен. Фойеште Патриарх Тихон нерген «Юмын йöратымашыж деч мемнам кө коранден кертеж» выставке лийын. Тудым Москосо Свято-Тихоновский гуманитарный университет ямдылен. Пашам тўнгалме деч ончыч тыгак «Спас» телеканалын «Россий, XX курым» циклже гыч святитель Тихон нерген «Ойырен налме-влак» видеороликым ончыктеныт.

XII Мироносиц лудмашым митрополит Иоанн почын:

– Святой праведный Иоанн Кронштадский 120 ий ончыч каласен: «Святой Русь, Господь тыйым могайым ужнеже, тугай лий». Калык ўшанымашым тунамак йомдараж тўнгалын улмаш, мландымбалне райым Юмо деч посна чоҥаш шонен. XX курымысо историй элыште духовный кўкшыт пытымым, Юмым монден, чыла шке кертыва манын, моктанымым ончыктен. Святейший Патриарх Тихон чыным тура ойлен, тудын шомакше гоч Господь калыкым Шкеак шылтален. Святой ўшанымашым аралыше ен-влакын вўрышт тунам энгер гай йоген, а чонымшт икте почеш весе Пылпомышко нöлталтын. Совет

элыште 1942 ий марте Черкым да священством пытараш шоненыт, 1936 ийыште Юмо деч посна илыме вичияшым увертареныт. Ораде планышт шукталт ынже керт манын, Господь Кугу сар тўнгалым лугыч ыштен огыл. Сар годым тюрьма гыч священник ден епископ-шамыч пöртылыныт, храм-шамыч почылтыныт, тушко шуко калык коштын. Шке сулыкышт верч öкынымыштым ужын, Господь калыкым адак чаманен, Святой Кугече кечын Кугу Сенгымашым пуэн. Тидлан 80 ий эртен гынат, эртыме урокшо жапын-жапын пöртылеш.

Кунам йöратымашна, чаманымашна шагале-меш, кунам шкенан нерген гына шонаш тўнгалына, Господь адак мемнам терга. Тергымашын лўмжö тўрлö лийын кертеж: пандемий, сар але вес нелылык. Теве кызытат мемнан салтак-шамычлан Святой Русьым диаволын шеледы-машыж деч аралаш логалеш. Революций жапыште Патриарх Тихон калык деч йодын: «Шке сулыкешда варналтын, молан те орадыш каенда, молан шўм-да осал дене темын, молан икте-весе коклашты-да йöратымашда уке?» Кызытсе шотдымо тўняште аралалт кодаш манын, мыланнат тидын нерген шоналтыман, тыгак эше святитель Тихонлан кумалаш, тудым сöрвалаш кўлеш.

Конференцийыш толшо-влакым владыке Феофан Христосын Ылыж кынелме пайремже дене саламлен:

– Шукерте ожно Марий кундемыште Юмын Аван «Мироносицкий» иконыжым муыныт. Кажне шошымсо Мироносиц лудмашна тиде чапле событий дене кылдалтын. Тидлан көра тенгече чыла храмлаште таум ыштен кумалынна, а таче Юмын Аван «Вучыдымо Куан» иконыжын кечыжым пагален шарнена. Юмын Ава христиан тукумым ўшанлын арала. Тудын да уло Русьын Патриархше святитель Тихонын кумалмышт дене мемнам да шочмо элнам Господь чаманыже. Святой Русь чыла нелылыкым сеген лекше, духовно уэмын,

вашталтын, эшеат вианрак лийже.

XII Мироносиц лудмаш тўналме дене Кугыжаныш Погын, тўрлө министерстве, Йошкар-Оласе администраций, МарГУ гыч толшо уна-влак саламленыт. Пленарный заседанийыште кум докладым колыштво.

Марий митрополийын Святой-влакым канонизироватлыме шотышто комиссийжым вуйлатыше протоиерей Михаил Ильин «Руш Голгофа: Руш Черкын новомученикше ден исповедникше-влак» темым кумдан авалтен. Тудо совет власть жапыште, 1917 ий гыч 1980-ше ийла мучаш марте, репрессий кузе каен шогымо нерген каласкален, мемнан кундемысе пример, фотографий да архив документ дене пенгыдемден. Тыге ятыр священник ден монахын, Юмылан ўшаныше тыглай енын подвигше почылтын.

Преподобный Сергей Радонежский лўмеш Йошкар-Оласе гимназийын директоржо, мученице Татiana лўмеш храмын настоятельже протоиерей Евгений Сурков святитель Тихонын Патриарх служенийже дене палдарен. Тудо Руш Православный Черкын Синодальный жапше, 1917 ийысе Поместный Соборышто Патриаршествым уэш пўртылымō да святитель Тихоным кузе Патриархлан ойырымо нерген каласкален.

Волжск оласе Никольский кафедральный соборын клирикше протоиерей Виталий Михеев «Кугу сар годым Руш Православный Черкын патриотизм служенийже» теме дене докладым ыштен. 1941 ий 22 июнышто радио дене эн ончыч Патриарший местоблюститель митрополит Сергей (Страгородский) калыкым шочмо элым аралаш благословитлен, тушманым садак сенгена манын ўшандарен. Эфирыш тыгай ўжмаш дене тудо сар жапыште 23 гана лектын, моло архипастырь-влакат калыкым пенгыдемденыт. Ончычсо священник-влак фронтышто кредалыныт, тылыште пашам ыштеныт. Черкым почаш йон лийме годым тушто служитлаш тўналыныт. Приходлаште оксам, шокшо вургемым погеныт, окоп кўнчаш коштыныт.

Мироносиц лудмашыште тыгак 11 секций пашам ыштен: историк ден краевед, педагог ден катехизатор, социальный пашаен ден милосердий ака-шўжар, самырык-влакын отделишт, айык илыш-йўлам шынҥдарыше обществе, информаций пўлка ден марий йылмыш кусарыше-влак, черке мурыз ден библиотекарь-влак шке

паша опытышт дене пайлалтыныт, у шонымашым ойланыт.

Протоиерей Николай Чузаевын вуйлатыме секций «Юмылан ўшанымашым арален кодена гын, шочмо йылмынамат арален кодена» («Сохраним веру – сохраним язык») теме дене пашам ыштен. Тыште Марий митрополийысе кусарыше комиссийын, Морко районысо образований пўлкан, МарНИИЯЛИ-н пашаенгышт, Коктатово ден Кугу Шале яласе рушарня школ-влакын туныктышо ден тунемшышт, Арын селасе Христос Шочмо лўмеш храмын прихожанже, журналист-влак лийыныт.

Рушарня школ-влакын тунемшыштым поснак палемдыме шуэш. Нуно Христосын Ылыж кынелмыже, калыкын Кугу сарыште сенгымыж нерген сылнымут-сылнысем композицийым марла ямдыленыт, «Катюша» мурымат марла йонгалтареныт.

Морко образований пўлкан пашаенже С.Л. Александрова шке районыштыжо марий йылмым туныктымо пашан кузе каен шогымыж дене палдарен. Марий йылмына деке поро шўман улмыштлан тусо калыкым, поснак самырык ача-ава-шамычым мокталтыман, вет шукинжо «Кугыжаныш йылме» программым огыл, а «Шочмо марий йылме» программым ойырен налыныт. Иоча-шамыч коклаште «Сылнымут шошо» конкурсым эртарат. Тиде усталык пашаш ушнышо тунемше ден туныктышо-влакым ўмаште Арын черкын настоятельже протоиерей Николай Чузаев автобус дене Муром ден Дивеевыш яра коштыктен. Конкурсышто сенгыше икмыняр ег марий просветитель Гавриил Яковлев лўмеш премий дене палемдалтын. Школ ден черкын пырля ыштыме пашаштын поро лектышым пуымыжо нерген Светлана Леонидовна кумыл нўлтын ойлен.

Марий калык верч чон йўлен тыршыше священник-влак кажне районышто лийыныт. Нунын нерген Марий митрополийын Святой-влакым канонизироватлыме шотышто комиссийжын сайтыштыже пален налаш лиеш. Кусарыше комиссийын пашаенже-влак тыгай ег-влак нерген материалым кусарен, кок ий ончыч кажне районын газет редакцийышкыже колтеныт ыле, тунамат икымше сай вашмут Морко район гычак лийын. Кугу пашам тўналаш да вўдаш тыгаяк кугу кумыл кўлеш.

А. ЧЕМЕКОВА

(Мучаш. Тўғалтышыже 5-ше номерыште.)

Владимир ачан туныктен ойлымыж годым храмыште эре шып лийын, эсогыл кечывал-вел окнаште кармын ызгымыже шоктен. Иктажше кармым поктылын гын, батюшка манын: «Тўжваке луктын колтыза, тудат вет илынеже».

Юмын чыла чонанжым чаманен да йоратен. Проповедьым ойлымыж годым южгунам шкежат шортын. Мый клиросышто шогенан да шинчавўдшө пондашышыкыже йоген волымым чаманен онченан. Туныктымо шомакше чоныш логалын, пешкыде шўмымат пушкыдемден. «Тачыже ынде омак шорт» шоненан, но садак иктаж ойжо шинчавўд марте шуктен. Юмо тудлан каласен мошташ лийдымын шуко порылыкым пуэн.

Владимир ачам лишыч палымемлан шкемым пеш пиаланлан шотлем, Юмылан таум ыштем. Орын шоналтем: «Кузе Господь мыланем, йордымылан, ылышыште тыгай кугу энгертышым пуэн?» Батюшкан суапландарымыж деч вара мөнгө каяшат йөн эре лектын. Сугыньлен ужатымыж годым южо кован кидкопашкыже 3 але 5 тенгеаш оксам пыштен. Тунам ик суқыр кинде 16 ырым шоген гын, ужар тўсан 3 тенгеаш але кандалге 5 тенгеаш окса мыняр жаплан ситен?! Оксам налаш торешланышылан ласкан ойлен: «Тиде корнетлан». Шкенжын подрясник кынервуйжо тумышан лийын гынат, тудо садак оксажым йорло-влаккан пуэден.

Храм верч Владимир ача чонжым пуаш ямде ыле. Тошто пу черкыш электротулым пурташ благословитлен огыл. Кас службо годым черке көргым лампадке ден сорта тул волгалтареныт, ушнам арам паша нерген шонымо деч коранденыт. Пеле пычкемыште батюшкан черке көргым тўтырен эртымыж годым туге чучын, пуйто тудо ок ошкыл, а южышто ийын кая. Чоным куандарыше ты сўрет кызытат шинча ончылнем. Матушка Зинаида яндар йўкшө дене клиросышто мурен: «Херувим-шамыч дечат утла пагалышашлык лийынат, Серафим-шамыч дечат тангастарыдыме чапле лийынат, Тыйым, чынак Эрге Юмым ызыкдеак шочыктышо Авам, кугу улат манын моктена». Тушто чылажат Юмо нерген шонаш таратен.

Владимир ачан полишыжо уло ылышем волгалтарен. Ончык ужын моштымыжо кызыт мартеат ۆрыктара. Мушераныште ылымыж годым Кугече арнян икана мемнан деке тольо. Тунам автобус кудалыштын огыл, сандене цодырам шупшыктышо поезд мучашеш

ЮМЫЛАН ШЎМ-ЧОН ЙЎЛЕН СЛУЖИТЛЫМАШ

пижыктыме «теплушко» манме пассажир вагонеш толын. Тиддеч ончыч мемнам Ленинын шочмо кечыже вашеш пионерыш пуртеныт ыле. Галстук налаш кажныж деч 50 ырым погеныт, ачам пуэн, пионерыш пурымо шотыштат тореш ойлен огыл. Шўйыштем йошкар галстукым ужын, батюшка манын: «Рудо тидым да ончыкыжым ит нумалышт».

Икана школыш галстук деч посна миенан, да вожатый мөнгө поккен колтен. Мөнгө кужу перемен годым куржынам гынат, вес урокыш вара ш кодынам. Тидлан верч классыште черет деч посна кўварым мушкыктеныт. Батюшкалан тидым каласкаленан, а тудо манын: «Тылец вара школышто тыйын галстукет нерген нигө шарнаш ок тўғал». Тидлан ўшанен омыл, галстукым икмыняр жап сумкаштем нумалыштынам, но тудо кўлеш лийын огыл. Тыге пионер гыч шижде лектынам да нигунар чаманен омыл.

Господьын пашаже ۆрыктарыше улыт! Жап шумек, Коми АССР Печоры олаш логальым. Константин пелашем дене сайын иленна, но кандаш ий йочам ыштен кертын огынал. Мемнан верч Владимир ача кумалын, шкеат Юмын Авам сөрваленна. Кужун вучымо Вера ўдырна шочын. Тудын индеш тылзаш улмыж годым Зеленогорскыш унала толна. Ўдырнам тынеш пурташ манын, Пөтьялыш кудална. Батюшка йодо: «Шкеже венчаялтше улыда?» Печорышто тунам храмжат лийын огыл, могай тушто венчаялтмаш да монь. «Венчайыде, тендам тышеч ом колто», – пенгыдын каласен тудо. Юмогам храмыштак налынна, а шергашлан ялысе кевытыш куржынам. Таинстве годым йол йымак пыштышаш лопка солыкым матушка Зинаида пуэн. Ўдырнан кресаважат тудак лийын. Вара батюшка пелашем ден когыньнам венчаен. Венчайыме, ўстелым погаш кўштен, шапашлыме шампанскийжым луктын, ешыштына ты кечын шукталтше кок кугу таинстве дене саламлен, поро сугыньым пуэн. Матушка ден когыньыштын тыгай поро улмыштлан пелашем цот ۆрын ыле. Нунын чаманыше улмыштым мыйже сайын паленан, а Костя тыгай ен-шамычым але вашлийын огыл улмаш. Мариемын вашке колышашыжым батюшка тунам пален докан. Костян шўмжө черле ыле, отпуск деч вара кужун ыш иле.

Ўдырем дене коктын тулыкеш кодна. Ачай, ўмыржө кўчык лийшашым шижын, мемнам Зеленогорскыш пўртылаш ўжын. Шкежат черле, авам астме черлан көра пыкше шўлен, ковам 87 ияш лийын. Мыйже Печорысо йочасадыште ыштыме пашамым йоратенан, пачернамат чаманенан. Уремыште 46 градус йўштө шогымо годым шокшо пачерыш куанен пўртылынам. Чыла тидым коден, ача-авамын суртыш толна. Кок тылзат пеле гыч ачам уке лие.

Мый икмыняр жап пашам ыштен омыл. Бухгалтерлан ўжмекышт, вигак Пөтьялыш ой йодаш кайышым. «Тыланет паша эше лектеш», – каласыш батюшка. Вара ўлыл складыш десятиклан ўжыч. Транспортер дене толшо

пырня-шамычым палемдылаш кўлын. Батюшка тушкат ыш колто. Кокымшо пашашкат каяш тореш лиймекем, ялсовет председатель ўжыктыш, мо кўшеш илымынам йодышто. *«Удыремлан пособиим нала, авам – пенсионер. Мо улыжым аныклен илена», –* умылтарышым тудлан.

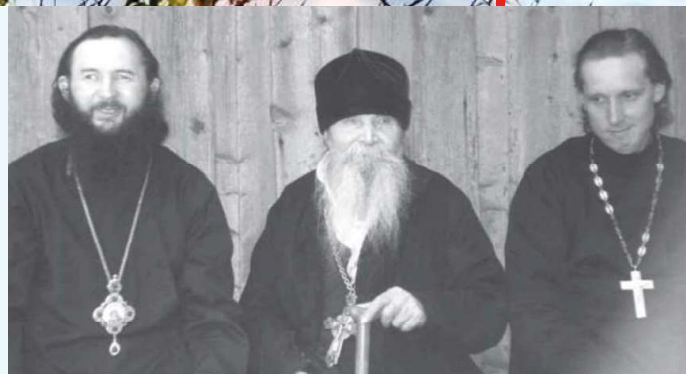
Коммутаторышто вер лекмеке, батюшка ты пашаш благословитлыш. Ончыкыжо мо лийшашым ончылгоч пален, очыни: перестройко годым бухгалтер гыч мыйым эн ончыч корандат ыле, а ўлыл складам йоршеш петырышт. Коммутаторышто кок сутка дене тыршенна. Храмыш але иктаж сомыл дене кайышаш годым икте-весеынам вашталтенна. Тушто 22 ий, сулен ңалме канышыш кайымеш, пашам ыштенам. Йўд сменяште шагал йынгыртенит, батюшкан пөлеклыме Псалтырь ден Евангелийым лудаш йон лийын. Южгунам межым шўдыренам, ик йўдыштө мужыр носким пидам ыле. Святой верлашке шуко коштынам, сай книгам наледен кертынам.

Владимир ачана черкыште ятыр ий служитлен, ик ганат отпуском канен огыл. Иктаж паша дене кок-кум кечылан коштын савырнен, но тылеч кужун чытен огыл. Йол корштымо дене орланен, сусыржо гыч вўр йоршан вўд йоген. Мийыме еда преднизолон мазыым намиенан, перевязкым ыштенам, но батюшка шкенжым чаманен огыл, эре йол ўмбалне лийын. Йол кўпнымө, вўргорно оварыме дене сусыржо уэш шўтлен.

Пычкемыш шыжым да телым Владимир ача окнашкыже йўдлан керосин лампым шында ыле. Рейсовый автобус шагал лийын, а калык шуко коштын. Паломник-шамычлан шукуж годым кастене пычкемыш пасу гоч ошкылаш логалын. Лампы тулым ужын, батюшка мемнам вуча манын, кумылна нөлталтын, чонна йывыртен. Телым йолгорно кок велан укш-шамычым керкеденит. Толшо-шамыч, корным йомдарен, келге лумым келын ынышт кошт манын, батюшка тыге ыштыктен.

Пөтъял храм курык тайылыште верланен: ўлно кумда олык шарлен кия, а курыкышто пистер кушкеш. Владимир ачалан тушто мўкшым ончаш пеш йөнан вер ыле. Омартам почын тергымыж годым мўкш-шамыч тудым пўшкылын огытыл, чара кидыштыжак кудалыштыныт. Пондашыже марте миен шуыт гын, тудо нуным эркын кучен, эрыкыш колтен. Ме тыгай годым уремыш лекташ тоштын онал, окна гыч веле онченна, вет мўкшыжө мемнам вашке пўшкылын. Мўй кўзымө годым полишкалаш Памар гыч пөръен толеден. Писте пеледме годым сай игече шоген гын, вич-куд ведра мўй лектын. Батюшка чылажымат пуэден. Тудын тыгай поро улмыжым пален, матушка Зинаида южгунам мылам ойлен: *«Валентина, ик банке мўйым темен нал да шифоньерыш шынде. Телым черланен колтена але мончаш пурымо деч вара мўян чайым йўмө шуэш гын, кеч изиш шапаш лийже».*

Святой верлаште осалат ўчим ыштен кертеш. Мушерыныште илымышт годым Кугече службо деч вара ме суртышкышт батюшка деч ончыч миенна. Чыланат пайрем кумылан лийынна. Пөртыш пурышна гын – окна виш кия, комод гыч вургемым кўварваке луктын кышкыме. Владимир

ачалан подрясник ургаш шем куэмым пөлекленит улмаш. Кечывалым матушка Зинаида йывыртен ойлен: *«Батюшкан шемалге-кўрен подрясникше пеш тоштемьин, тудын дене шуко ий служитла. Теве ынде весым урген кертына».* Тунам сай материалым налаш йөсө ыле. Комодышто кийыше лач ты поянлык йомын. Шала кийылтше арверым поген оптен, батюшкан толмыжлан пөртым шотыш конденна. Пайрем куанна шапалгымым ужын, батюшка лыпландарен ойлен: *«Тыгай кугу пайрем кечын ойгыраш она тўнал. Юмо пуэн, Юмо налын, чылаж верчат Юмылан тау! Христос Ылыж кынелын, йывыртыза!»*

Пөтъялыште илымышт годымат осал шонымашан ең-шамыч толын лектыныт. Матушка Зинаида, просфор кўэштше Анна да эше кок ўдырамаш Псково-Печорский монастырьыш паломник семын каенит улмаш. Владимир ача мөнгыштө шкет кодын, кухнышто парентгым эрыктен шинчен. Трук кок самырык пөръен пурен шогалын. Иктыже кўзым луктын да, батюшкам лўдыктылын, оксам кўчен. Весыже вургем коклаште шенгын, изишак оксам муын. Лектын кайымышт годым шижтареныт: *«Милицийыш увертарет гын, черкетым йўлалтена».* Батюшка тидын нерген кужу жап нигөланат ойлен огыл. Матушка Зинаида пален налеш гын, ойгыраш тўналеш манын, чаманен. Мо лийме нерген шуко жап эртымек веле каласкален.

Мый шкемым сулыкан да йордымө айдемылан шотлем, сандене тачат өрам: кузе Юмо мыланем тыгай поро пастырьым пуэн? Вет Владимир ача илышыштем чылт аралыше Суксо гай лийын! Ятыр нелылык гыч лекташ полшен, мыняр йонгылыш ошкыл деч коранден?! Тидлан верч Юмылан кугу таум ыштем! Господьын чаманымашыже мучашдыме. Тиде шарнымашымат Тудын полшымыж дене возен кертым.

Йоратыме батюшка нерген шарналтымек, ушем дене тыгай сўретышке шуам. Юмын Кугыжанышыште шуко святой уло. Нунын кокла гыч мландымбалне шагалже канонизироватлыме улыт докан? Владимир ачамат кунам-гынат святой ликыш пуртат манын ўшанем. Ең-шамыч верч йўдшө-кечыже тыршыше батюшкана ала Матфей Яранский семын местночтимый святой лиеш да тудым «преподобный Владимир Петъяльский» манах тўналыт? Тудын ачаж ден аваже – Михаил ден Евдокия лийыныт. Пелагея шўжаржын Анастасия, Петр да Владимир йочаже-влак лийыныт. Шочмо кундемаштыже тукумжо кугу лийшаш.

Валентина Тихоновна КОЧЕТКОВА,
Морко район, Зеленогорск

КУГУ СЕНҢЫМАШЛАН – 80 ИЙ

РОССИЙ ҰДЫРАМАШ – ӨРЫҚТАРЫШЕ АЙДЕМЕ

Тунемме ий мучашлалтмеке, тўналтыш класслам туныктышо Евдокия ласкан шўлалтен: «Ынде шкаланат каналташ лиеш». Тудо йочам вучен, сандене кенгежлан марийжын ава жде ялыш толын. Но каналташ пернен огыл, Кугу Отечественный сар тўгалын.

Саша пелашыжым, запасысе лейтенантым, сарыш икымше кечылаштак нангаенит. Дуня тидым сайын шарна. Ава лийшыж дене коктын Сашан онгешыже пызнен шогенит. Сашаже тудын кугу мўшкыржым нияткалаен да шочшаш эргыжым кузе-гынат аралаш йодын. Аваже эргыжым пытартыш гана ужмыжым шижын, почешыже куржын, пуракан корныш шунгалтын, пўрдал-пўрдал шортын...

Дунялан тиде чылажат тунар ожно лийме гай чучеш. Ава лийшыже ойгым, нелым, шужымым чытен кертын огыл, нылле кокымшо ийыште илыш дене чеверласен. Саша пелашыжат тетла уке, колымыж нерген кагазым Дунялан пел ий ончыч кучыктенит. Теве лач тиде ош вуян изи эргыже гына кодын. Кызыт Гриша дене коктын ял калык дене пырла уремыште шогат да пленыш логалше немыч-влакым шинчашт дене ужатат. Нунышт, вуйыштым сакен, ял урем дене эркин ошкедат, шукушт сусыргышо улыт. Ялысе ўдырамах-влак ўмбагышт ужмышудымын ончат, вет лач нине немыч-влак ўдырамах пиалыштым шупшын налыныт, марийышт, эргышт, ачашт, изашт, шольышт деч посна коденит. Трук Дуня немыч тўшкаште палыме чурийым ужо, да шарнымашыже тудым нылле икымше ий кенгеж мучашыш пўртылтыш...

Тунам немыч-влак ялышкышт пеш куштылгын пурышт. А кў ялым арален налеш? Пўрѐн-влак фронтышто улыт, кидыште саркуралым кучен кертше коча ден ийготыш шудымо рвезе-влак партизан отрядыш чумыргенит, ялеш шонго, ўдырамах да йоча-шамыч гына кодынит. Немыч-влак тунам пеш озаланышт: чаплырак пўрт гыч озаштым поктен луктын, илаш пурышт. Мо поянлык уло – чыла шупшын налыч. Кайыквусым, вольыкым ял мучко поген коштыч.

Дуня ава лийшыж дене моштымышт семын

Юым сўраленыт, осалым корандаш йодыныт. Юмын арален налмыж денак ял вуйышто верланыше изи пўртышкышт иктат илаш ыш пуро, но вольыклан толыч. Зорька ушкалыштым луктын нангаяш тўналмышт годым Дунян ава лийшыже «Ом пу!» манын, вўрангыме кандыраш пиже. Дунян тудым корандаш тўчымыж годым ик салтак самырык ўдырамашым мўшкыржў гыч уло вийже дене автоматше дене шеле. Дуня чот корштышлан кўра, мўшкыржым кучен, сукалтен шинче, йолжо мучко, шокшын чучын, ала-мо йоген кайыш. Дунян урмыж шортмыжлан немыч салтак эше ик гана перынеже ыле, но тудым илалшырак немыч чарен шогалтыш. Шке йылмыж дене аламом пеш шыдын ойлыш. А Дуня ушым йомдараш тўнале, шинчажлан колышо шочмо аважат, фронтыш кайымыж деч ончыч пелашыжын шупшалмыжат кояш тўналыч. Ты жапыште алакўн пенгыде кидше тудым коныла йымачынже кучен, шўдырен нангайыш. Чот корштымо дене Дуня ушым йомдарыш.

Тудо кочмо ўстембалне помыжалте, чылт чара, онжым гына леведыш дене петырыме. Ава лийшыже конга ончылно вўдым шолтен шогылтеш, шўргўштыш ден простынь-влакым ямдылен оптен. Кынелаш тўчышў шешкыжым ужын, писын мўнгеш пыштыш:

– Кий, кий, ўдырем. Чечас доктор Гўнтер толеш. Немыч йылмым школышто веле тунемынам да, но тыйым кынелташ огыл манмыжым улылышым.

– Могай Гўнтер?

Ты жапыште пўртыш шангысе вурседылше немыч пурен шогале. Шинчалыкшым тўрлатен, Дуням шымлен ончале, кидысе чемоданжым воктенысе пўкенеш почын шындыш. Кидым мушмыж годым суртозаватылан уэш-пачаш аламом улылтарыш. Вара Дунядекелишме, немыччла лыпландараш тўчыш да Дунян шўргышкыжў тамле эм дене ўпшышў лапчыкым шураштыш. Дуня тудын шинчалык шенгеч ончышо волгыдо шинчажым гына ужын кодо...

Дуня пеш нелын помыжалте, тудын уло кўргыжў йўлен. Лач икте гына чоным лыпландарен: пеленже шўргўштышеш пўтырымў изи аза тамле

омо дене мален. Эше ик куан вучен: Зорькам немыч-влак коденыт. Вараже тиде ушкал шуко йочам колымаш деч утарен.

Врач Гюнтер Дунян тазалыкше шотышто умылкалаш эше икмыняр гана пурен. Ава лийшыжлан ала-мом умылтарен, вара тудыжо Дунялан пеш кочо шудо вудым йуктен.

– Тый Гюнтерын ўдыржыла коят, сандене полшыде чытен огыл, – умылтарен ава лийшыже. – Мый туддене пешыже мутланен омыл, адакше чылажым омат умыло, но тиде сарым тудат ок жапле. «Порысым шукташ кўлеш да гына» манын оила. А мўнгыштыжў изи эргыже да мўшкыран ўдыржў кодыныт. Пелашыже шукертак колен.

Дунян уремыш шке лектын керташ тўналме жаплан Гюнтер ялыште лийын огыл, немыч-влак Москва могырыш каеныт...

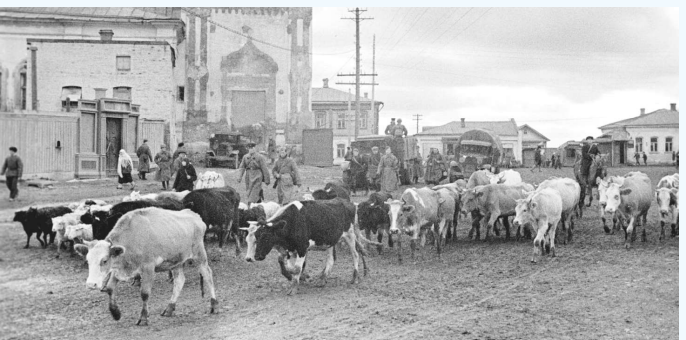
Дуня тиде немычим тетла нигунам ом уж манын шонен ыле, а пўрымаш вес семын савырале. Пленыш логалше-влакым ял вуеш веранденыт. Куржаш нунылан нигуш. Нойышо, шужышо, сусыргышо, кидыштым шуен, ял калык деч кочкаш кўченыт. Ынде «кура», «яйки», «млеко» манмышт тиде ялыш икымше гана толын пурымышт семын торжан огыл, а сўрвалыме гай шоктен. Кўчымыштлан южышт чот сыреныт, южышт, чаманен, иктаж кочкышым кидышкышт тушкалненыт.

Россий ўдырамаш – ўрыктарыше айдеме: пўрымаш тудым кертмыж семын лупша, пиалжым, лишыл енге-влакым шупшын налеш, а тудо садак чаманыше шўм-чонан коদেশ. Уке, фашист кашакым тудо нигунам ок проститле, нигунам! Но илыше айдемын йўсланымыжым тудо тыглай ончен ок керт, садак полшаш тўча.

Евдокият тыгак, кеч марийжым тетла нигунам ок вашлий, эргыжат ачажым нигунам огеш уж, туге гынат Юмылан кумал илыше яндар чонжо лыпланен кертын огыл: эргыжым утарен кодышо илалше Гюнтерым чаманен. Тудо шун атыш Зорькажын шўржым темен, суртышто улшо кочкышым шовычеш кылден, эргыжым вўдалтен, ял мучашыш ошкылыч. Гюнтер ўрдыжтырак шкет шинчен. Тудо молышт гай кочкаш да монь кўчен огыл. Шенгелныже ошкылым шижмек, савырнен, а ты жапыште Дуня шовыч кылдышыжым шуялтен. Шўран атым ужмек, немыч врач йодшо гай ончалын. Дуняжат «Тиде утарен кодымо ушкалетын шўржў» манын, вуйжым рўзалтен. Немыч тудлан шўлыкын шыргыжалын.

Тунам Дунян чонышкыжо ласкалык пурен: тудо немыч врачлан шке парымжым пўртылтен.

А. ФЛЕЙМ

КУЗЕ ЧЫН КУМАЛМАН?

Святитель Игнатий (Брянчаниновын) кангашыже-влак:

Иктажшылан ўпкем кучет гын, кумалаш тўналмет деч ончыч тудым проститлаш тырше.

Чын илыше ег семын огыл, а сулыкан ег семын кумал. Молитватым шке сулыкет верч ўкынымаш дене пойдарет гын, тудо Господьын поро кумылжым савыра.

Молитвам лудмо правилым виет шутымо семын ойырен нал да тудым эре шукто.

Молитвам лудметым еглан пешыже ит ончыкто, шолып кумалаш тырше.

Лудмет годым ушет молитван мутшо деке тўткў лийже, а шўмет ушетлан чаманымашым ончыктыжо, тунам кумалметын лектышыже сай лиеш.

Умылымашет молитваште каласыме утышко шыныже да тўткытшым аралыже.

Кумылет ок лий, лудмет ок шу гынат, кумалмым ит чарне. Тыршен ыштыме подвигетлан верч Юмо тыйым чамана.

Молитва лудмаште чон йывыртымашым ит кычал, нерветым ит шупшкедыл, вўр кырымет ынже талышне. Шўмет кугу ласкалыкыште лийже.

Весе нерген шонкалыме, ушын шала-вула коштмыжо молитвалан кугу осалым ыштат.

Молитвам лудмо годым толын пурышо ўрдыж шонымаш пеш сайла чучеш гынат, тудым вигак коранде.

Кумалмет годым тый иктаж арам паша але мландымбалне шўйын пытышаш нерген ит йод. Утарыше Христосын кўштымыжым шарне: «Эн чот Юмын Кугыжанышым да Тудын чынжым кычалза, тунам чыла тиде тыланда пырля пуалтеш» (Мф. 6:33).

Йодмет шукталтеш але ок шукталт – тидым Юмын эрыкшылан кодо.

СВЯТОЙ ШҮЛЫШЫН ПОРЫЛЫКШО У ХРАМЫМ ДА ЕҢ-ВЛАКЫМ СВЯТИТЛЕН

Медведево район Сурок поселкышто святитель Николай Мирликийский лүмеш храм ончычат лийын, но тудо пеш тошто оралтыште верланен ыле. Верысе калык у храмым чонгаш пижын. Тудым кумдарак вереш негызленит, тўг пашажым кодшо ийынак шуктеныт.

Тений 18 майыште Йошкар-Олан да Марий Элын митрополитше Иоанн у храмым святитель Николай Мирликийский лүмешак кугу чин дене святитлен. Ты куанле татым вучен шуктымжлан верысе калык чот йывыртен.

Владыка дене пырля Медведево черке округын благочинныйже иерей Александр Козлов, храмын настоятельже иерей Николай Киселев, Звенигово район Кожласоласе Никольский храмын настоятельже протоиерей Алексей Никитин, Медведево поселкысо Юмын Аван Державный иконыжо лүмеш храмын настоятельже протоиерей Алексей Михайлов, Оршанке район Кучко селасе Сретенский храмын настоятельже протоиерей Алексей Вязов, Юмын Аван «Чыла ойган-влакын Куанышт» иконыжо лүмеш Йошкар-Оласе храмын клирикше иерей Игорь Коваль, протодиакон Михаил Козловский да Минусинский епархийын клирикше диакон Матфей Фокша служитленыт. Черке мурым Сретенский храмын пörъен хоржо мурен.

Калык митрополит Иоанным кугун пагален вашлийын, вет тудо престол ден антиминсыш пыштышаш святой мощым намиен. Тропарьым мурен, храмыш Вифлеемыште орланыше святой йоча-шамычын да священномученик Владимир Четверины (тудым шарныме кече – 2 сентябрь) мощо ужашыштым пуртеныт.

Храмым святитлыме деч вара владыка Иоанн у престолеш икымше Литургийым служитлен. Юмын литургий деч вара чылаштым Христосын ылыж кынелмыжым шарныме Кугече пайремын шуйнымж дене саламлен:

– Уло сандалык нине святой кечылаште йывыртен йўкланымаш дене темын. Утарыше

Христосын волгыдын Ылыж кынелмыжым ме икте-весьлан куанен увертарена. Святой Кугече кажне еным вашталта, уэмда. Садланак вет Кугече кечылаште шўмна тыныс да ласкалык дене, а чонна йывыртымаш дене темеш. Молан тиде шижмаш мемнам кажне ийын авалта? Тынеш пурymo святой таинстве годым шўм-чонна Ылыж кынелше Христос дене пырля лийме йывыртымаш гоч эртен. Кунам батюшка мемнам святой вўдыш темдалын, тунам ме сулыклан коленна, а вўд гыч лукмыж годым ме курымашлык духовный куанлан угыч шочынна.

Теният Господь мыланна ты куаным шижаш пуэн, храмым святитлымаш тудым эшеат чот вянгден. Святой Шўлышын порылыкшо кузе храмым да тыште кумал шогышо-влакым святитла да уэмда, тидым айдеме уш дене умылаш неле. Айдеме кид дене ыштыме оралте Юмын пörтышкő савырна, тушто Господь Шкеак илаш тўналеш, святой Черкын таинствылаштыже Святой Шўлыш мемнам эрыкта да уэмда.

Мучашлан владыка Иоанн храмым святитлыме годым шуктымo священнодействий-влакын мом ончыктымашт нерген умылтарен да храм чонгымашке кугу надырым пыштыше Григорий Иннокентьевич Тарасовым священномученик Леонидын, Марий епископын, III степеня медальже дене наградитлен.

Йошкар-Оласе епархийын пресс-службыжо

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	ВС
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23/30	24	25	26	27	28	29

🟡 – пища с растит. маслом
 🟢 – пища без растительного масла
 🐟 – разрешение на рыбу
 🍖 – скоромная пища без мяса
 🍷 – разрешение на икру
 🍷 – разрешение на вино
 🚫 – воздержание от пищи
 📅 – сплошные седмицы
 📅 – постные дни
 📅 – особое поминовение усопших

3 – Юмын Аван Владимирский иконыжын кечыже. Апостол-влак дене төр улшо Константин ден Еленан кечышт.

6 – Петербургысо поро пиалан Ксения аванан кечыже.

7 – Троице шуматкече. Колышо-влакым уштымаш. Христос ончыч Толшо святой пророк Иоаннын

ИЮНЬ. ЧЕРКЕ ПАЙРЕМ

вуйжым кумшо гана мумо кече.

8 – Святой Троице пайрем.

8-14 – Святой Троице арня.

9 – Святой Шүлыш кече.

Чын ылыше исповедник Иоанн Русскийын кечыже.

11 – Крымысе святитель Лукан кечыже.

14 – Чын ылыше святой Иоанн Кронштадтскийын кечыже.

15 – Чыла святой-влакын арняшт.

16.06-11.07 – Петр ден Павел апостол-влак лүмеш пүтө.

18 – Марий кундемесе священномученик Николай Рюриковын кечыже.

20 – Преподобный Варлаам Хутынскийын кечыже.

21 – Кугун орланыше Феодор Стратилатын кечыже.

22 – Руш мландыште волгалтше чыла святойын кечыже. Преподобный Кирилл Белоезерский ден Москвасе чын ылыше Алексийын кечышт.

24 – Юмын Аван «Достойно есть» («Милующая») иконыжын кечыже.

27 – Преподобный Мефодий Пешношскийын кечыже. Дивеевысе святой-влакын погынышт.

28 – Москван да уло Русьын митрополитше святитель Ионын кечыже.

29 – Святитель Феофан Затворникын кечыже.

ЎШАНЕН КУМАЛМЫШТ ЧЕРЛЫМ ПАРЕМДА

Православный батюшка ойлен:

– Тиде весела историй мемнан приходышто соборований деч вара лийын. Тудын гоч Юмын чыла кертше куатше палдырнен. Духовный ўдыремын коваже шкетын илен, кок ий вакшышыште кынелде киен, пытартыш жапыште шот дене кочкынат кертын огыл. Тудын деке эре коштыныт, мушкыныт, вургемым вашталеныт, сайракын пукшаш төченыт. Соборованийым эртараш кутырен келшенит. Южо еңже тидым колышаш еңлан веле ыштат манын шона да пеш лүдеш. А такшым тудым чыла черле еңлан, шым ияш деч кугурак йоча гыч тўнгалын, чот шонгемше ең мартеат эртараш лиеш.

Мый миенан, исповедьым эртаренан, Пырчесым подылтенан, вара тичмаш чин дене собороватленам. Чылажат пеш ласкан эртен. Кастене уныкаже йынгыртен каласкала: «Батюшка, мемнан дене пеш онгай паша лийын каен! Ковам деке мийыме деч вара оралтыжым тўжвач петырен кодена. Тендам ужатыме деч вара мыят каенан, а кунам узш миенан – савар омса рожын ыле?! Вор-шамыч пуреныт да ковамым чот лўдыктеныт, шонышым. Пўртыш куржын пурышым гын, тушто ковам уке. Чыла вере кычал пытарышым – нигуштат уке! Тиде

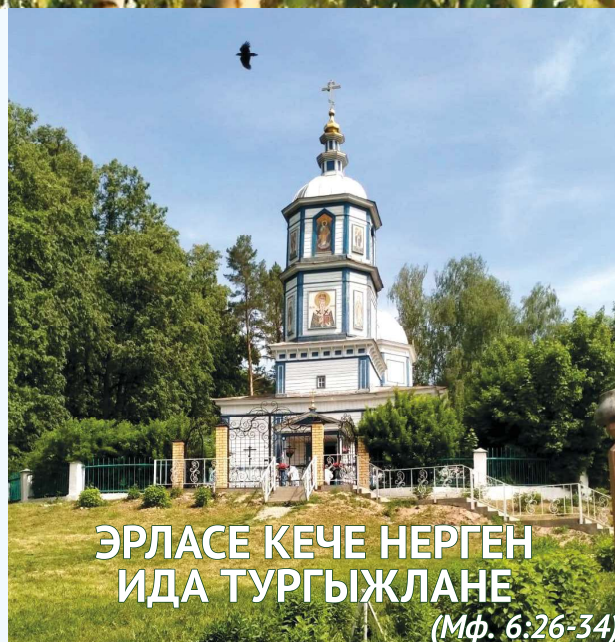
жапыште мыланем километрат пеле тораште ылыше палымем-шамыч йынгыртышт да ўрын йодыч: «Тыйын коват йўршынат черле огыл. Теве тудо мемнан уремыште коштеш. Шукертсек вакшышыште кия манын, молан ойлет ыле?».

Ме ковам вашлияш куржынна, кузе тушко миен лекмыж нерген йодыштынна. А тудо ойла: «Батюшкан кайымыж деч вара мыланем куштылгырак лийын, энергий лектын. Кынел шинчын кертыв да шкеат ўрым. Шогал ончынем шуо – тидат куштылгын шукталте! Кудывечыш лектым, уремыш ончалнем ыле, а савар омса петырыме. Уремыш лектын, иктажше дене кутыралтен колтымем тунар чот шуо. Шелышт оптыммо пу артана гыч ик комылям нальым да савар омса гыч лопкарак онам шелышт луктым. Виш гыч лектын, урем дене кайышым».

Соборований деч вара тыгай ўрмаш паша лийын! Тылеч вара саде ковай эше кужун илен. Господь Шке таинствыж гоч черлым паремден, сулыкшым кудалтен, ўмыржым шуен. Черкыште тўшка соборований пўтө годым эртаралтеш, тыгак черле ең деке батюшкам мўнгышкыжў ўжаш лиеш. Апостол Иаков шке серышыштыже кок тўжем ий ончычак возен коден: «Тендан кокла гыч иктаж-кў черле гын, тек Черкын пресвитерже-влакым ўжеш. Нунышт, Господь лўмеш ўйым шўрен, тек тудын верч кумалыт. Ўшанен кумалмышт черлым паремда, да Господь тудым кынелта, а языкым ыштен гын, титакшым кудалта». Тиде таинстве годым эше ўйым святитлаш шындат, тушко изишак йошкар аракам ешарат. Тиде ўйым вара подылашат, сусырыш шўралташат лиеш. «Языкым ыштен гын, титакшым кудалта» манмыже пешак кўлешан. Ўмырна мучко мыняр сулыкым ыштылына, тидыжым шотлен пытарашат ок лий, шукужо чылт мондалтеш. Шылтен кодымо огыл, а мондалтше сулык ты таинстве годым касаралтеш. Тыге айдеме эрыкталтеш, чон ден капше паремеш. Мемнан дене ылыше ковай денат чылт тыге лийын.

Священник Виктор Туровичын каналже гыч налме материал

КУАНЕН ЧИЯЛТЕНА

ЭРЛАСЕ КЕЧЕ НЕРГЕН
ИДА ТУРГЫЖЛАНЕ

(Мф. 6:26-34)

- Кавасе кайык-влакым те ончалза:
- Огыт үдö нуно, огытат түред.
- Амбарышкат тыршалын огыт опто –
- Пылпомышысо Ачашт нуным пукша. Палет?
- Шекланенат пасусо лилий-влакым?
- Могай мотор вургеман чыланат шогат?
- Поянлыкше ден айдеме чаплана гын, –
- Пеледышла садак чиен ок керт, товат!
- Юмо шудымат тыге мотор чикта гын,
- Мемнажым Тудо эшеат чот йөрата!
- Кочшаш, чийышаш верч ида тургыжлане –
- Пылпомышысо Ачана мо кълмым пеш пала.
- Эн чот кычалза Юмын Кугыжанышым,
- Да Тудын чынжым тыршен кычалза.
- Эрласе кече нерген ида тургыжлане,
- Вет кажне кечылан шке тургымжо сита.

Виктор МИХАЙЛОВ,

Юлсер кундем, Нурмучаш Шайра

Ик мудреч деч тудым мо öрыктарымым йодыныт. Мудреч вашештен:

– Мыйым айдеме öрыктара. Эн ончыч тудо оксам ыштен налшаш верч тазалыкшым лунчырта. Вара лунчыргышо тазалыкшым пöртылташ төчен, оксажым пытара. Ончыкылыкшо верч тунар чот тургыжлана, эсогыл тачысе кечыж деч ракатым налын огеш шукто. Иктешлен ойлаш гын, айдеме ны тачысе кечыште, ны ончыкылыкышто огеш иле. Тудо туге ила, пуйто нигунам огеш коло, а колаш вочмекеже, илен моштыдымышлан шкенжым вурса. Чылалан каласыме шуэш: ылыш туге чот писын эрта, пуйто мемнан пелен лияш тудлан онгай огыт. Тачысе кече дене ылыза, тачысе кече ылышыштыда эн сай, вет тентгечысе кечыш пöртылаш огеш лий, а эрласе кечына лиеш але уке – огына пале.

"ШҮМ-ЧОН ИЗОЛЫК" МАРИЙ ПРАВОСЛАВНЫЙ ЖУРНАЛ

Учредитель: "Руш Православный Черкын Йошкар-Оласе да Марий Элысе епархийже (Московский Патриархат)" религиозный организаций.

Журнал зарегистрирован Управлением Федеральной службы по надзору в сфере связи, информационных технологий и массовых коммуникаций по Республике Марий Эл, свидетельство о регистрации ПИ № ТУ 12-0164 от 12 декабря 2013 года.

Тираж: 1500 экз. Формат - А-4-12. Заказ №

Журнал лекме жап - 04.06.2025 ий.

0+ - знак информационной продукции согласно ФЗ от 29.12.2010 г. №436-ФЗ.

Журналым редакцийште погым да верстатлыме. "Стринг" ИПФ ООО-што савыктыме. Адресше: 424007, Йошкар-Ола, Строитель урем, 95, 101А корпус, 12-12А пöлем.

Редакцийын да издательын адресышт: 424000, Йошкар-Ола, Вознесенский урем, 81, 224-ше пöлем.

Тел.: (88362) 45-39-54.

E-mail: marlagazet@mail.ru

Тўн редактор: Н.В. Чузаев (протоиерей).

Редакционный совет: И.А. Сапаев (иерей), Д.В. Смирнов, А.П. Чемякова, А.В. Эманова.

Компьютер дене келыштарыше: Д.В. Смирнов.

Ак - кутырен келшыме почеш. Авторын да редакцийын шонымашышт түрлө лийын кертят. Серыш-влак мөнгеш огыт колталт.

**РЕДАКЦИЙ ЙОДЕШ: ЖУРНАЛЫМ ШАЛА
КЫШКЫЛТАШ ОГЫЛ. ЛУДЫНАТ - ВЕСЫЛАН ПУ!**